

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.42 din Legea apelor nr.107/1996

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.42 din Legea apelor nr.107/1996, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b581 din 09.11.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art.42 din Legea apelor nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în sensul ca, în situația în care un curs de apă își formează o nouă albie, albia veche să treacă în proprietatea proprietarilor fondului pe care aceasta s-a format.

Întrucât propunerea legislativă vizează, la textul propus pentru art.42 alin.(2), un mod de dobândire a proprietății publice a albiei noi, aceasta se înscrie în categoria legilor organice, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu prevederile art.75 alin.(1) din Constituție, republicată.

2. Propunerea legislativă vine să tranșeze conflictul dintre proprietarii riverani originari și noii proprietari riverani, soluționând problema în favoarea ultimilor și în detrimentul proprietarilor riverani originari.

Inițiatorii au ca punct de plecare faptul că albia veche trebuie acordată în compensație proprietarilor fondului pe care s-a format albia nouă, întrucât aceasta din urmă trece în domeniul public, iar proprietarii respectivi își văd astfel afectat fondul.

Într-adevăr, așa cum vom arăta în cele ce urmează, albia neacoperită de apă încetează, potrivit legii, să mai facă parte din domeniul public.

Astfel, art.136 alin.(3) din Constituție, republicată, enumeră bunurile care fac obiectul exclusiv al proprietății publice, incluzând în această categorie și bunurile „stabilite de legea organică”, adică de

Legea nr.213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările ulterioare.

Potrivit pct.I.3 din anexa la legea organică la care legea fundamentală face trimitere, **apele de suprafață împreună cu albiile lor minore** (albii definite la pct.3 din anexa nr.1 la Legea nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind suprafețele de teren ocupate permanent sau temporar de apă, **care asigură curgerea** nestingherită, din mal în mal, a **apelor la niveluri obișnuite**, inclusiv insulele create prin curgerea naturală a apelor) sunt bunuri din **domeniul public al statului**.

Legea nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în calitatea sa de lege specială, vine să dezvolte dispoziția sus-menționată, reținând, în cadrul art.3 alin.(1), că aparțin domeniului public al statului **apele de suprafață cu albiile lor minore** având lungimi mai mari de 5 km și cu bazine hidrografice ce depășesc suprafața de 10 km². Din coroborarea acestui alineat cu alin.(2) al aceluiași articol - care dispune că **albiile minore** cu lungimi mai mici de 5 km și cu bazine hidrografice ce nu depășesc suprafața de 10 km², **pe care apele nu curg permanent**, aparțin deținătorilor, cu orice titlu, ai terenurilor pe care se formează sau curg -, rezultă indubitabil că și **apele de suprafață cu albiile lor minore** cu lungimi mai mici de 5 km și cu bazine hidrografice ce nu depășesc suprafața de 10 km² aparțin tot domeniului public al statului, dacă apele curg permanent.

Albia neacoperită de apă, care nu mai aparține domeniului public, trebuie să treacă însă în mod firesc în proprietatea proprietarilor riverani originari, ca drept de accesiune ce operează în favoarea acestora.

Prin urmare, în cazul de față, apartenența la domeniul public sau la cel privat rezultă din starea naturală a lucrurilor, ea neavând a fi stabilită pe cale de lege.

3. Art.496 din vechiul Cod civil, de la care derogă art.42 alin.(1) din legea în vigoare, este invocat în mod eronat, întrucât vizează o altă ipoteză juridică decât cea avută în vedere de inițiatori, și anume schimbarea cursului apei. Astfel, acest articol prevede că sunt ale proprietarului riveran **pământurile lăsate de apele curgătoare**, când ele se retrag pe nesimțite de la unul din țărmuri și se îndreaptă către celălalt țărm. Or, derogarea ar fi trebuit să fie de la art.502, potrivit căruia dacă un fluviu sau râu își face un nou curs **părăsind vechea sa albie**, această albie se împarte între proprietarii mărginari.

Cum, art.502 sus-menționat îi corespunde art.575 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, iar acest articol dispune că albia părăsită de o apă curgătoare care și-a format un nou curs va avea regimul juridic stabilit în legea specială (adică însăși Legea nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, supusă modificării) rezultă că derogarea prevăzută la textul propus pentru art.42 alin.(1) nu ar avea justificare, nici măcar în ipoteza în care soluția promovată de inițiatori ar fi cea corectă.

4. Propunerea legislativă omite să menționeze, în textul propus pentru art.42 alin.(2), că **albia nouă trece în domeniul public al statului** (darea în administrarea **Administrației Naționale „Apele Române”** nefiind decât o consecință a faptului că ea aparține domeniului public, în virtutea art.4 alin.(2) din Legea nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare).

5. În situația regularizării unui curs de apă, textul propus pentru art.42 alin.(4) vine să dea o reglementare similară celei pe care inițiatorii o propun pentru situația schimbării cursului de apă (trecerea albiei vechi în proprietatea „persoanelor care au avut terenul sub albia nouă”). Or, această ipoteză cunoaște deja reglementare.

Deși inițiatorii afirmă, în cadrul Expunerii de motive, că legea supusă intervenției legislative nu prevede ce se întâmplă în cazul în care prin lucrări de regularizare a unui curs de apă i se schimbă albia, menționăm că, potrivit prevederilor art.29 alin.(1) din această lege, regularizările de râuri sunt lucrări de utilitate publică, iar terenurile pe care urmează a fi amplasate pot fi **expropriate, cu justă și prealabilă despăgubire**, în condițiile legii, **sau ocupate temporar**, conform prevederilor legale în vigoare.

Fără a contesta necesitatea reglementării acordării unor compensații noilor proprietari riverani, în situația în care un curs de apă își formează o albie nouă, părăsind-o în mod natural pe cea veche, problema trebuie rezolvată prin **acordarea de despăgubiri**, pentru identitate de rațiune impunându-se o reglementare similară celei a situației regularizării.

Prin urmare, nimic nu se opune promovării, de către inițiatori, a unei alte propuneri legislative care să rețină soluția sus-menționată.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș

București

Nr. 1280/5.12.2011

O.U.G. nr. 107/2002

M. Of. nr. 691/20 sep. 2002

Ordonanță de urgență privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

aprobată cu modificări prin

L. nr. 404/2003

M. Of. nr. 713/13 oct. 2003

1 modificări prin

L. nr. 404/2003

M. Of. nr. 713/13 oct. 2003

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

modifică art. 1 alin. (3), art. 2 alin. (4), art. 3 alin. (2) lit. k), art. 3 alin. (3), art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (1), art. 9 alin. (2), art. 12 pct. 1, anexele nr. 4, 5, 6 și 7; abrogă anexa nr. 1

2 modificări prin

O.U.G. nr. 73/2005

M. Of. nr. 607/13 iul. 2005

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

aprobată cu modificări prin L. nr. 400/2005

M. Of. nr. 19/10 ian. 2006

modifică art. 1 alin. (1)-(4), art. 2 alin. (1) - (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10; introduce alin. (4_1) la art. 1, art. 3_1; abrogă art. 11, 12 și 13; înlocuiește anexele nr. 2 - 8

3 rectificare

M. Of. nr. 822/12 sep. 2005

anexa nr. 2

RECTIFICARE

4 modificări prin

L. nr. 400/2005

M. Of. nr. 19/10 ian. 2006

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

modifică art. 1 alin. (2), art. 2, art. 4 alin. (1), art. 5; înlocuiește anexele nr. 1-7

5 modificări prin

H.G. nr. 803/2008

M. Of. nr. 596/11 aug. 2008

Hotărâre privind reactualizarea cuantumului contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și a penalităților

M. Of. nr. 19/10 ian. 2006

actualizează cuantumul contribuțiilor specifice prevăzute în anexele nr. 5, 6 și 7

6 modificări prin

O.U.G. nr. 3/2010

M. Of. nr. 114/19 feb. 2010

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 146/2010

M. Of. nr. 497/19 iul. 2010

înlocuiește, în tot cuprinsul ordonanței de urgență, sintagma "direcții de apă" cu sintagma "administrații bazinale de apă"

7 modificări prin

H.G. nr. 328/2010

M. Of. nr. 279/29 apr. 2010

Hotărâre privind reactualizarea cuantumului contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și a penalităților cu indicele de inflație

reactualizează cuantumul contribuțiilor prevăzute în anexele nr. 5, 6 și 7

8 modificări prin

L. nr. 108/2010

M. Of. nr. 378/8 iun. 2010

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căi navigabile

modifică anexele nr. 5 și 6

9 modificări prin

L. nr. 146/2010

M. Of. nr. 497/19 iul. 2010

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2010 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996

aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 3/2010

10 modificări prin O.U.G. nr. 106/2010 M. Of. nr. 825/9 dec. 2010 înlocuiește anexa nr. 4

Ordonanță de urgență pentru modificarea anexei nr. 4 la
Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea
Administrației Naționale "Apele Române"
aprobată prin L. nr. 45/2011 M. Of. nr. 245/7 apr. 2011

11 modificări prin H.G. nr. 1202/2010 M. Of. nr. 826/10 dec. 2010 actualizează cuantumul contribuțiilor prevăzute în anexa nr. 5
Hotărâre privind actualizarea cuantumului contribuțiilor
specifice de gospodărire a resurselor de apă

12 modificări prin L. nr. 45/2011 M. Of. nr. 245/7 apr. 2011 aprobă O.U.G. nr. 106/2010

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 106/2010 pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordonanța de
urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea
Administrației Naționale "Apele Române"

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea
Administrației Naționale "Apele Române"

L. nr. 45/2011 M. Of. nr. 245/7 apr. 2011 aprobă O.U.G. nr. 106/2010

L. nr. 107/1996

M. Of. nr. 244/8 oct. 1996

Legea apelor

(contravențiile sunt actualizate prin H.G. nr. 948/1999 - M. Of. nr. 568/22 nov.1999)

- 1 modificări prin L. nr. 192/2001 M. Of. nr. 200/20 apr. 2001 *abrogă sintagma "aflate în afara cursurilor de apă" din art. 3 alin. (5), sintagma "sau amenajate" din art.5 alin.(3) și sintagma "piscicultura, pescuit" din art.33 alin.(1)*
 Lege privind resursele acvatice vii, pescuitul și acvacultura

Notă: conform art. II din L113/2005, "Dispozițiile Legii nr. 192/2001 privind resursele acvatice vii, pescuitul și acvacultura, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, modifică în mod corespunzător prevederile Legii nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei "Delta Dunării", cu modificările și completările ulterioare."

- 2 modificări prin O.U.G. nr. 107/2002 M. Of. nr. 691/20 sep. 2002 *modifică art.81 alin.(3), art.84 alin.(3)*
 Ordonanță de urgență privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

aprobată cu modificări prin L. nr. 404/2003 M. Of. nr. 713/13 oct. 2003

- 3 modificări prin L. nr. 404/2003 M. Of. nr. 713/13 oct. 2003 *aprobă O.U.G. nr.107/2002 și modifică art. 81 alin. (3)*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române"

modifică art. 1 alin. (2), art. 2 lit. f), art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), (2) și (5), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (3) și (4), art. 11 alin. (2), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (2) - (4), art. 15 alin. (2) și (3), art. 16 alin. (1) lit. d), f), g) și h), art. 17 lit. d), art. 19 alin. (2), art. 20 alin. (2), art. 23 alin. (1), (2), (4), (5), (7) și (8), art. 24 alin. (1), art. 27, art. 33 alin. (3) și (4), art. 33 alin. (6), art. 34 alin. (3), (4) și (6), art. 35 alin. (5) și (6), art. 37 alin. (3), art. 38, titlul secțiunii a 3-a de la cap. III, art. 43 alin. (1), (2) și (3), art. 44, art. 45 alin. (1) și (3), art. 46, art. 47 alin. (1), art. 47 alin. (2) lit. a), b), e) și i), art. 47 alin. (6), art. 47 alin. (7) lit. a) și c), art. 47 alin. (9), art. 49 alin. (1), art. 50 alin. (1), art. 51 alin. (2), art. 52, art. 53 alin. (4), art. 54 alin. (1) lit. g), art. 58 alin. (1) lit. d), art. 62 alin. (3), art. 63 alin. (1), (2) și (4), art. 64, art. 65, art. 67 alin. (3), art. 68 alin. (2), art. 69, art. 71 alin. (2), art. 74 alin. (5), art. 77 alin. (2), art. 80 alin. (2), art. 81 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 82 alin. (2), art. 85, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92, art. 93, art. 94, art. 95, art. 107 alin. (1) și (3), art. 110; introduce alin. (1_1) și (6) la art. 1, lit. i) - o) la art. 2, art. 2_1 - 2_8, art. 5_1, alin. (3) - (6) la art. 6, art. 6_1, alin. (4) la art. 7, alin. (6) și (7) la art. 10, alin. (3_1) la art. 15, lit. a_1) și a_2) la art. 17, alin. (3) - (6) la art. 20, alin. (9) la art. 23, alin. (3) la art. 24, alin. (4) la art. 26, alin. (1_1) - (1_5) la art. 35, alin. (3) la art. 36, alin. (4) la art. 37, alin. (1_1) - (1_9) la art. 43, lit. j) la art. 47 alin. (7), lit. l) - n) la art. 48 alin. (1), alin. (4) la art. 49, alin. (1_1) la art. 50, alin. (1_1) la art. 51, lit. h) la art. 54 alin. (1), alin. (6) la art. 55, lit. f) la art. 56 alin. (1), alin. (5_1) la art. 77, alin. (1_1) - (1_3) la art. 80, alin. (3_1) la art. 81, alin. (4) la art. 82, art. 85_1 - 85_3, art. 111_1 - 111_4; abrogă art. 33 alin. (5), art. 47 alin. (7) lit. d), art. 50 alin. (5), art. 54 alin. (1) lit. b), art. 61, art. 80 alin. (3) și (4), art. 83, art. 84, art. 96 - 105, art. 112; sintagmele: Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Regia Autonomă "Apele Române", Ministerul Transporturilor, Ministerul Turismului, Ministerul Sănătății se vor înlocui cu sintagmele: autoritatea publică centrală din domeniul apelor, Administrația Națională "Apele Române", autoritatea publică centrală din domeniul transporturilor, autoritatea publică centrală din domeniul turismului, respectiv autoritatea publică centrală din domeniul sănătății.

5 modificări prin L. nr. 112/2006 M. Of. nr. 413/12 mai 2006

Lege pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996

modifică art. 2_8, art. 28 alin. (1) lit. d), art. 33 alin. (2) și (4), art. 33 alin. (6), art. 49 alin. (2) și (4), art. 50 alin. (2), art. 54 alin. (2), art. 62 alin. (4), art. 69-72, art. 74 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 75 alin. (1) și (3), art. 76 alin. (1) lit. d), art. 78 alin. (2), art. 85_2 lit. a), art. 87 pct. 5), 29) și 51), art. 88, art. 92 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (1) și (3), art. 94, art. 95 alin. (1) și (3), art. 107 alin. (4), anexele nr. 1, 1_1, 2, și 3; introduce art. 2_9, lit. j) la art. 16 alin. (1), alin. (4_1) și (6_1) la art. 33, lit. d) la art. 43 alin. (1_1), alin. (1_10) la art. 43, alin. (4)-(6) la art. 43, alin. (1_1) la art. 54, lit. e), f) și g) la art. 76 alin. (1), pct. 54)-61) la art. 87, alin. (2) la art. 91; abrogă art. 89; înlocuiește, în cuprinsul legii, sintagma "obiective de protecție a apelor și a mediului acvatic" cu sintagma "obiective de protecție a apelor și a ecosistemelor acvatice", sintagmele "Comisia centrală de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice" și "Comisia centrală" cu sintagma "Comitetul ministerial pentru situații de urgență"

6 completat prin O.U.G. nr. 12/2007 M. Of. nr. 153/2 mar. 2007

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului

introduce art. 44_1-44_3, mențiunea privind transpunerea normelor comunitare după art. 111_4

aprobată prin L. nr. 161/2007 M. Of. nr. 395/12 iun. 2007

7 modificări prin L. nr. 161/2007 M. Of. nr. 395/12 iun. 2007

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative care transpun acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului

aprobă O.U.G. nr. 12/2007

8 modificări prin O.U.G. nr. 130/2007 M. Of. nr. 780/16 nov. 2007

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României

abrogă art. 92 alin. (2) lit. b) și c)

aprobată prin L. nr. 102/2008 M. Of. nr. 371/15 mai 2008

9 modificări prin L. nr. 102/2008 M. Of. nr. 371/15 mai 2008

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 130/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României

aprobă O.U.G. nr. 130/2007

10 modificări prin O.U.G. nr. 3/2010 M. Of. nr. 114/19 feb. 2010
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii
apelor nr. 107/1996
aprobată cu modificări și L. nr. 146/2010 M. Of. nr. 497/19 iul. 2010
completări prin

modifică art. 2 lit. c), art. 2_1 alin. (1)
partea introductivă și lit. a), b), e) și f), art.
2_2 alin. (3), art. 2_3 lit. a), art. 2_4, art.
2_5, art. 2_7 alin. (2), art. 2_8, art. 3 alin.
(2), art. 5 alin. (1), art. 5_1, art. 6 alin. (1),
(3), (4), (5) și (6), art. 6_1 alin. (2), art. 7
alin. (2) și (4), art. 16 alin. (2), art. 20 alin.
(2), (3), (5) și (6), art. 29 alin. (1), art. 33
alin. (2) și (7), art. 34 alin. (2) și (4), art. 35
alin. (1_2), (1_4), (5) și (6), art. 40 alin. (1)
partea introductivă și lit. b) și c), art. 42
alin. (2), art. 43 alin. (1), (1_1), (1_4)-
(1_9) și (2), art. 44_2 alin. (2) lit. f), art. 45
alin. (1), art. 47 alin. (2) partea introductivă
și lit. a)-g), art. 47 alin. (4), alin. (7) lit. a),
b), f), g) și j), alin. (8) lit. a), b) și e), alin.
(9), art. 48 alin. (1) lit. f), g), i) și l), art. 54
alin. (1) lit. g), art. 60, art. 62 alin. (2), art.
63 alin. (1), (2) și (4), art. 68 alin. (3), art.
74 alin. (1), art. 75 alin. (1) și (3), art. 78
alin. (2), art. 81 alin. (3), art. 82 alin. (1),
art. 85, art. 87 pct. 1), 5), 6) și 31), art. 88
alin. (1) și (5), art. 90 lit. a), mențiunea
privind transpunerea normelor comunitare,
anexele nr. 1, 1_1, 1_2, 1_3, 1_4, 3, 4;
introduce lit. g_1) la art. 2, art. 2_10-2_14,
alin. (3_1) la art. 3, alin. (7) la art. 20, alin.
(9) la art. 33, alin. (5_1) și (5_2) la art. 35,
lit. d) la art. 43, lit. k) și l) la art. 47 alin.
(7), alin. (3_1) la art. 49, alin. (2_1) la art.
53, lit. e) la art. 58 alin. (1), secțiunea 5_1
cu art. 76_1-76_11 la cap. III, după secț. a
5-a, alin. (3_2) la art. 81, pct. 62)-64) la
art. 87, anexa nr. 7;
abrogă art. 62 alin. (4), art. 71 alin. (4);
înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma
"obiective de protecție a apelor și a
mediului acvatic/ecosistemelor acvatice" cu
sintagma "obiective de mediu pentru
corpurile de apă de suprafață și
subterane", sintagma "direcții de apă" cu
sintagma "administrații bazinale de apă",
sintagma "derivații de debit" cu sintagma
"derivații hidrotehnice", sintagma "nisipuri
și pietrișuri" cu sintagma "agregate
minerale"

11 modificări prin L. nr. 146/2010 M. Of. nr. 497/19 iul. 2010
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 3/2010 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr.
107/1996

aprobă cu modificări și completări O.U.G.
nr. 3/2010 și introduce alin. (6) la art. 53;
abrogă art. 78 alin. (2)

12 modificări prin O.U.G. nr. 64/2011 M. Of. nr. 461/30 iun. 2011
Ordonanță de urgență privind stocarea geologică a dioxidului
de carbon

modifică art. 20 alin. (7);
introduce alin. (6_1) la art. 20

13 modificări prin O.U.G. nr. 71/2011 M. Of. nr. 637/6 sep. 2011
Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative
în vederea eliminării prevederilor referitoare la acordarea de
stimulente pentru personalul din sectorul bugetar

abrogă art. 88 alin. (3)-(5)